

AKIYESI

Anyi asoju ni awon
ni iwoyonti.
Iswine, Jos, Ondo,
Ilesha, Olla, Ogho-
mase, Saki, Kaduna,
Jede, Oyo, Ille-Ife,
Zaria, Gobong, O-
shogbo, Ota, Ilaro
Ede, Badagry, ko-
we si Olusa 16, Ba-
ngbese St. Phone:
21985.

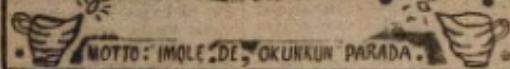
Rooms & Ver-
andah To Let.

Reliable Bach-
elor need

Apply to
16, Bangbese
Street Lagos

IROHIN IMOLE

MOTTO: IMOLE DE OKUNKUN PARADA

VOL. IV No. 167

MONDAY JULY 25 — JULY 31 1960 Kobo KAN (1d)

Awolowo se ileri kiko ile eko giga (University) ni Ipinle IWO ORUN

OLOYE OBAFEMI AWOLOWO OLORI EGBE AFE-
NIFERE ATI OLO ORI EGBE ALATAKO NI
ILE IGHIMO ASOFIN IJOBA APAPO, TI SE ILERI
PE TI AWON ENIA IPINLE IWO ORUN BA LE FI
DA EGBE ON PADA NI IBO TI WON YIO DI NI
OJO KEJO OSU KEJO SI ILE IGBIMI O ASOFIN
IPINLE IWO ORUN, AWON YIO KO
ILE EKO GIGA (UNIVERSITIES) NI AWON OLU
ILU IPINLE IWO ORUN, O WA TILE YANGAN
PE "A O LE AWON ELOMIRAN BA PELU IYANU
NLANLA LORI ORO ILE EKO GIGA"

Oloye Awolowo nabi ipade ipolovo ibo ti egbe
re ni lighbara-Oke si ojo Ojo'Ru o sun so pe "Ti e ba
da wa pada simu ile lighbimo Asofin ti Ipinle Iwo Orun
a o tun bero ni gbasim ipe rere ti a bere ni odun kejo
sehin, a o tara ge kum u fun iyamu yi ati o ipolopo enia,
a o si mu idera wa ba yin ju eyi ti e wa minu re lo"
Oye akajue ore ti Ogbemi R. A. Fani-Kayode, alaga
Ighimo Ete N.C.N.C ti Ipinle Iwo Orun so pe egbe on
yio pa owo ezi sisai re ti awon ba gba agbara, gegrhi
ore lasar ati mokuso. Oni ki N.C.N.C. leko se be ni
Ipinle Ila Orun nbiyi won nej akoso Ijoba. Oloye
Awolowo tun se ipade ipolovo ibo ni Apomu, Ilara
Ilara, Ille-Ife ati Igara, o si ti ta atare lo si Ibini, Asaba
Ughelli ati gbigbo awon du ti o wa ni Iwo Orun ti
Arin. (Mid-West)

Apeja kan fi Ewon Odun mewa ghara nitor
o ji Omo gbe

PONT-HARCOURT: Ile ejio giga ti fi apeja kan
Rufus Deyor si ewon odun mewa nitor o ji omo gbe.
Nimi idajo re Adajo Agba Olofa V. A. Savage so wape
ipolopo awon odaran li o nfi omo jiji gbe huwa. ti
won kosti bikira feso omo ni ilu wa yi. Mo lero pe
eleyi ko ni tun sun wa lo ha owo tra ni sise. Omo ti
a ka esun re si Deyor lege pe o ji gbe ni omobin-
rin kekere kan Nyone, ti ojo or re ye omo odun mejo
omopochiarin yi ni a gbo wape, o ngeale ededje alaghbar
ni 176, Bonny Street na oso kigan odun tokoya, kio to
di wape, odaran ajomogbe Rufus Deyor wa fi esun
meremere kan tan jade to si se eto ati gbe salo bamsa-
bamsa, sugbo ni nfi okan onodole yi bale pe on niso lo
si ile awon obi re si, karo lodo alaghbar.

Opoleye ara li awon odunyaphantia yi, ti o ri won niga-
bhati Deyor fe wo moti ni ibusuy moto lati gbo emoyi
lo si Ogona. Bi ko ba si Obashil aru ile won ni iba
gbe omo yi salo. Obashil lo pe Olofa nighatasi odaran
Deyor ko le da lokun libere ti o ubero lowo re pe, ibo
ni o ti Nyone. O lo p a ba mai Deyor se ti ago wọn
ni won ba mili esun ajomogbe na lo si ile ejio giga tisan
wón si ja si ewon odun mewa ni qesi tokoja.

Bi egbe Adajue re ti nje ipolovo ibo, baskanna ni awon
egbe Alakoko nje ti won. Ogbemi R. A. Fani-Kayode ni
oni ngi atukoh won lowo. A gbo irohin pe Olofa Nnam-
di Azikiwe koni ba awon egbe re se ipolovo ibo, nitori
ise o o nje kwo nipa ile-eko giga ti Nsuka, sugbon
gbogbo awon ogunno gbigbo N.C.N.C. yio ya bi ti
ti ipolovo ibo si Ipinle Iwo Orun.

Alamojuto Fun Ijoba Geesi ni Ile Naijiria

Eniti o wa minigaworan yi ni Ogbemi Olofa Anthony Head C. B. E. M. P. eniti yio se alamojuto fun Ijoba Geesi ni Oriele - ede Naijiria nighatasi orile - ede wa ba gba Onimire ni ojo kini oso Oktober odun ni.

Olori Ijoba Geesi Ogbemi Olofa Harold Macmillan ni
mu iwe kan ti o ko spon si Olofa Anthony Head, so wi-
pe pataki ni on mi ipo ro, nitorsi du ti o tobi ja ni
Afrika, ti o si je ore Geesi gidi ni o ti nje sise. Ni-
torina ni on si si adura pe ki Olofan joko o le se ipp
re yanju gidi.

şile kan pere ra paketi **'ASPRO'** **TITUN yi**

Paketi "ASPRO" titun yi wa sun ita nisidi atukchi. Ile kan pere ni owo rira re koso oyinpo "ASPRO" mella ni o wa minu re. Nisidi, eniyan le ni "ASPRO" ni ipamie simekki ma a lo o ni gbara ti o ba ti ni OTUTU-IBA. O ka te mo lgbali OTUTU-IBA nla koko e tukt chi re. Mura sile.
Na paketi "ASPRO" titun oni sile kan losifi

**'ASPRO' nda irora
OTUTU-IBA DURO**

Omobirin kan pe awon Ille-ise re fejo

Ile-ejo ti fi ejo ti Omidan Grace Meniru pe awon ti o ti nisip fun gegebi ogunfo eri telephone operator.) Awon oniye re ni awon oni beer Igammu, (Nigeria Breweries Ltd.) Omidan Meniru fe gba adota ferenyo meji poum iko awon emise yi mitori o so pe wos da ce duro lenu iko lajey wos. Eleri metu lo si jeri sinu ejio yi. Okao niwo wos Ogbevi Stanley Yentosi ti o je oga kan nibi jie awon oni beer Igammu yi, so wope igbuti oni ma koko mo Omidan Grace ni igbuti awon fe se ekunwo awon osije, gugbon nigbuti oni wo iwe akwesil re oni ri wope iwa re ko yego.

Nisip oniye yi, on gbo wope o ba osije kan ja o si ja a ye yanayana. Ogbevi Yentosi, wa so wope oni yan awon Oluwadi meji lati se iwadi oru na, gegebi chun ni Omidan Grace fi ensi-ara re so ni awon se da duro. Nigbuti agbejoro Omidan Grace bi okan minu awon ejio pe nje bi enia ja kiile miye tan? O ni awon indaburo ni o wa sun bare lowo re kilo se ti won ko fi da Iwo duro nigbuti o ba emikan ja, o dahsun oni gbolohun aso lasan ni awon se awon se awon ko ja.

Orokpo eleri yi ni B. E. Bestoris ti o tusa je oga nje bakanna. Omidan Joyce Wemba ogunfo eri phonu tun jeri bakanna

Obirin kan ku lehin adura owuro

CALABAR: Isigie nla kan se ni Ile Obirin Alagba kan Andem Etum, nigbuti o ti adura owuro de, ti o sube laju ti o si gba ibe de Ite-Olorun. A gbo wope "Obirin alagba yi ni aru re da saka Iwo ijo ti o fu kyi. A gbo wope lehin igbuti o de iati adura owuro o bo si Baluwor, o si fe we, bi o ti bu omi si ori, ni iku ba de ba de ha ijesekunna. 15. Egerley-Road ni Obirin yi ngbe.

NI Ibini kg onirobin wa kan fi ye wa pe awon Olajpa nwado ohun ni o pa Ogbevi Sunday Echoma, gaiti o ku lehin igbuti o mu oti kan ti awon enis kao fun u ni abule. Ora ni Akugbe opelopo awon ara abule ni awon Olajpa ti nse ibare lowo wos.

NI Aba ke awon Olajpa nwado ohun ti o fa iku odomokunrin kan ti o feran ati ma wos ajo daradara, wos ri oku odomokunrin yi ti won ti ge oku re bi cni nsa eran ni oju irie Reluwe.

Ore otito ko si, Ti ika ni o ku LATI OWO AJANPAKO EKO:

Awon ore meji yi ti wa ri si odu ihu kan. Nwos je kor-kosun aru won, aso yegbe-jeda ni won nwos lojoomo, bi nwos ko ti aru won, nwos ko ida je nkankan. Nwos o otito inu ba aru won lo tobe ti opolopo entu nfi won se apere ore toto.

Nigbuti o je abu arin kan nba awon mejeji se ore oju. Okunrisi yi je ojowu enis, ari-ire-lansi-je ati alarakereke. Bi o ti je olorsaye to, a mas ba emiokutan manu awon ore re wayo lo si ibi ise re, a si mas soru ibaje nipa ore keji. Sibesiye ghogbo ona ti o nge lati ha bi wos je ni o nsaki.

Nigbuti o se o ja egbon jamba kan. O puru fun ore ekini po ore ekini nso aidara si iwayo ade-soum re sube-bere ore ekini ko gba ora ro gbo, o ja si era. O wa di ojo kan, abu rin yi wa sodo ore keji, o tasa a pe eresukwu so pe ki o wa pade on ni si ile iyawo on aje ona ni irele ojo na. O tun sare lo so fun ore ekini pe o ba da irele ki o wa lo po ore ekini ai ile iyawo re afesonu nigbanwa ni yio moy daju pe otito ni ore ti on so eipa ore ekini yi.

Bi ojo ti nys ni atari ore ekini ti nkanku lati pari je re ki o ba le pade ore ekini ni ibi udehun won Bewe, bi obas nfi ny o mu ona re peo lo si ile iyawo ore ekini.

Iyawo no gba towu tese gegebi ore okpo re, o se ni pele, o gbe ijoko sun una. O fete ima joko ki ore ekini ali aba-nin to de. Bi ore ekini ti ni ore wo iyoku ni oju ewe kerin

OLOFOFO

LATI QWO QMO ADE

Mo ki yin pupo, o ka ipalewo Omiran. Oluwa jeki o ba wa ni alafia ari era like, ki Oluwa enu anu Re ke fun wa ni egbon ti aro fi lo Omiran ari ona ylo, ko ma ba di Inira fun wa. E jowo ekekiri ti oru ni ore yi ba in be ko jowp masue hien Era kan lo mu ni bu ibon. Emi okurun gidi ti iya ni oja pon ba gbera so ni ojo kan laipa yi ni mo ba dorin ko opopo chinigbedi nabiti nwono gebi ti nya emai kowa fi kgle tabi ra ile ti o ba ha ja osie Ijuba, nitoripe mo nkole kan lewoghuo o si wa ni opopo Nombu 5, Costom Street je ejikoi ko mo eni owo ni won hamu mi loha Ogbeni kan ni o se gegebi eto wọn, o bare eyiti yio bare uzo si dahun eyiti o ye ki idahun, won si ni ki nsanwo asashe le mo si se be, mo si kuro nibe ni oji na, su gbo o laipa jojo ni mo ki Telforno mo maje lati here pe nibo ni won ba eto owo ti mo fe ya de. Arakunran kan ba dahun pe emi tani o asoro? ni mo idahun pe emi lagbaja ti o fe ya owo lwo yin ni orukor re si ni oje lagbaja, ni o ba bare lwo mi pe emi ti jo gegebi eto won ti? Mo si dahun pe emi tise gboobgo te ni o ba gbo. Telforno sun enikan, o si dahun pe awon Loya won fe ba mi xoro, nibe gi ni wọn da mi lobun pe ki sunu ni oruwor ki agogo mejezi qsan to lu.

Sugboon ekebi onye asekara emi ko ri aye ni gbo-gbo oruwor ojo ti won si ki nwa li owo siwe, sugboon ti ki won si ti beriyi ni oyan ga ni emai na ti be wole ni mo ba lo ba won, ni won ba ni ki-nky soko.

Nigbati mo de odo loya won, Akowe re kan joko nigbati mo si ti darsukor ara mi ni Akowe na si iyo pe iwe mi ti de owo won, Akowe na fe lo mu fasi mi jade, sugboon loya si wike ase ko ti te wop lwoy sugboon mo se iweru pe yia to gojimelo ki nito pada wa o si dage meji fun mi, mo si mu sura, se owe kun loso bayi pe ohun ti veru ba se ti ile ni iyi gbe, sugboon nigbati mo kuro lodo re ni mo si lo sodo Oyinbo alawo funsun ni mo ba ko ejy ti mo si ro fun ni o ba so fun mi pe ki nuna lo pa ti o be di ojo keji, ki upada wa ni dede agogo mejezi aby osan. Enyin onkawo mi ohun ti loya da oje meji lisan mi mo gba ni ojo keji loju loju na.

Nje emi Olofofo bere gba bayi ni o se ma lo Omiran wa si o ba te wa lwoy nitoripe laisi awon Oyinbo, obien kan kole lo dede fun wa. Enti o ly ya owo aro ko le de, ko sun lo ya owo lehinni ko tun ma fun nwonyi l'oso qhin.

KINI ITUMO ETE KIKUN FUN AWON OBINRIN KARO O JIRE.

Lati ojo ti asa ate kikun yi ti bera ni mo ti owo ti mo si ti arosa ohun ti o le ka wike ki a ma sun ikaka ki a rons wo ki a ta dawole ohunokohun se.

Gbohbo wa lo mo daju po ete kikun kise asa, wa rara bikoje afara we, nitoso ati ododo pupo, ni yiu so fun mi wike emi olotofo koleja tara, ati wike emi ko lo si Oyinbo lati lo si oju mi ri ohun ti o dara yasi eyiti ku dura, mo fe lati si ye yin wike kise gbohbo awon o nlo silu Oyinbo patapata lo odu te o si nkun ete, melo ni aja awa enia dudu ti awo. Oyinbo ko lo silu won, bensu ni pupo nnu awon. Okanrin ti won lo kpo ist Loya tabi Dokita niu omiran niusu won naga bati won ba ma de owoy a lo gbe Iyawo Oyinbo bo wale, ti o ba si wudi re lo yio so wike awo. Ohire lo ran on lowon nigbati awon Obi ouwu ko raye foso ranje si on mo a tis gba eyi be nitoripi enti o gba ni nigele iponju tyo kuro ni enti emia le si qwo ta danu.

Enyin a kuan ete kose gbohbo aja lo ye ki a ma gba bi emi gba csa, asa ate kikun ni was Ajeewo to apolo-wo pe ko oni okye, nitoripi enti o ba oni bawo li o til daudauju iwo yie mo.

Enyin si ojua mu wo ti emi meji ba nlo ti awon ntoripi si ojua omolantin ti okan kun ete ti ekekiri ko si kuan daaju enyin yio ti wike eyi ti o kan ete, ni awon Okunran yio ma pe laipa joyo eyi ekekiri ti ko ti okun ete na yio beresi kuan bakaman ki nwona ba le ma pe on ma, nitoripe ete kikun wa fun ipolovo iye Ajeewo,

O BERÉ LATI DJU EWE KETA
eketi inu re ru susu, lai si durogbo tabe gbo labari o ko ighati bo ore ekekiri ati iyawo re, a koi fi mi pesta, bei oyo aya-osa ri.

Abarin ti o ro pe on se nkhan guswo sare lo pe awo adugbo lati wa worap ohun ti ore ekekiri se si ore ekekiri. Nigbagi awon adugbo fi latayen gbe ore na yewo, nwon sige fun ore ekekiri pe ki o fi iya para ki o fi ja F Olorun ja kio li qwo l'eran Ore ekekiri dahun pe on ko bians nitoripe o daju pe laipe joso ore eloku yio mo pe "Kijips ki iye awo.

WO JYOKU NI QJU EWE KARUN

Elewon wo Gidigbo ni Kotu

Ile ejy Alkali zgba ni Ikerin di Be gidigbo nighati odaran kan ti woy je si ewon osu ~~mesan~~ gha Agejero ro Ijebu Ibile leti, ti o si bawo lya ija odaran yi ni Jimoh Alaro enti o newon osu mesan lwoy fun bina Obasanrin sun mi ipa ni won tun ju si ewon fun iwu iye kano. Leyekere ti won ti da ejo fute nni Jimoh ti be-ro si mu Alkali bu, nighati awon Ojopa ti o wa lenu zo ni ki o dake nje ni o mu. Agejero gba leti, ti o si woy iya je peju awon Ojopa ti o cu.

Omo Geesi keta fun ere Olympic ti odun yi (1960)

Enti o wa nisu aworac yi ni B. W. Kent-Smith, enti o se ere, ti o si yege ei ilu Fafun Londonu (White City London) nisu ere ijeyi li Geppi ali Italy se ni Londonu lenu lojo yi. Nisu erej ewe egbarun ti won si, B. W. Kent-Smith si ijeyi metta gedegeye sare, eleyi si je ki o le wa nunu awon ti yio sare ije ni ti ere agbabiye, Olympic ti odun ni. Geppi lo bori ere iye na ti won se peju Italy.

ADVERT. NO. 91

FIFI ORUKO SILE FUN AWON OMODE TI YIO BEIRE

ILE IWE L'ODUN TI MBO. 1961

Alamajento reto, iye okó fun Ijeba Apápa Naijiria, giola-Aja Nwachukwu, ta fun eniti ndele da oga ile ile Ijeba ti nse eto Fori eke, Ogbeju E. J. Moses, ni age dati bare si gba oruko awon omodo ti yio seye bese ile dwe. I'Elo Todun ti nabo sile, gege bi ofin Ijeba ti won se ni odum 1957.

2. Nwesi yin bare si gba oruko sile lati agego mego si agego mewa l'are ati agego megi si megi ni asale lati ore keledelegun osi kejo (August) edun yi titi di eni keledelegun ore (August). Una metadinlegun na sese awon ille we si Ijeba lowo si yio jade minu ikedetí Ijeba yio se nini iwe irohin nigbati o ba ku ose kan ja nwon bare si fi oruko awon emi qwo na sile.

3. Ilaje ti a wi wosy, ki olukeluku obi mu omo re tu o ba si odum 1955 peju iwe ojo ihi re lo si ihi te jiwonha ti gba oruko sile fun ile iwe ti o fe ki omo on lo.

4. Ko ni si aye fun-omokomo ti ko ba fi oruko sila ni asoko tita wi yi lati bare ile iwe ni ibere odun ti mbo. 1961; nai ò o ba je pe awon obi re le fi han ghangahe pe EKO ni won-ugbe ni ibere edun 1960, gbagbomawon ko sese ni EKO mo fassiko ti nwon mi osase uje.

Awon egbe omo ogun Naijiria

Awon omo egbe ogun Naijiria meji Sgt Major Nathan Dala (osi) ati Sgt Major Amadu Katsina nba. Sgt George Ikegbesi ti ilu Oyoiboro soge lori titi tiwon lo-igbawu Qasabianna ti ilu Gress Lena Igbo yi won gbagyi won gba gye gye nnu ntu na.

Gbagbo awon alaagé Olotu ati awon alakoso ile Naijiria nai o lo wo won nibi zye titi na ni Afin Bescingham. Qasabianna si fi iyin fun wọn.

Ore otito ko si, Ti ika ni o ku
O BERÉ LATI OJU EWE KERIN

Awon esia ti nwon mo bi awon mejeji na ti je ore time-time ri, dide lati se atusco ore na, awon gba awon ore mejeji na ni iyantu pe ki nwon fi egwu otolo to ore na lati ha d'oyu ti plegan. Sugbon ore ekeji fi ada kori pe ore ti on ati ore ekini ti ja ko si le ye iso mo. Agbara kaka ni awon esia fi yi lokan pada nipa awi iyantu nwón nitor. Awí ma-yeyin ni ore ekeji je. Bi ko ha si ti awon ouilaja na ni boyá nibé papá awon ore mejeji iba fi péki ko péki (fi iya péta) ni ojó na. Awon ouilaja na te i le pe ni Ma-jó-o-hajé yanju awo na, awon ore mejeji si sun nba ore won lo ije ti isaju.

Ni gbagbo akoko iya yi, abarin nlo, o abo o nra boro-bujor, o nfarahan bi esipe on je okan pataki meu awon onlaja larin awon ore mejeji na.

Ko p'ojé ko p'oju lehin eyi burimo yi Abarin ji orukwa wura kan ni ile bekinti kan, nigbati o se akijiesi pe awo fe ya o si eruka ma fun ore ekini ki o fi pamò fun un. O yara sare lo si odò quniti ni o oruka na, o ni "Bi o ba le fun mi ni ebun ti o joju, emi yio fi oqa han q lati ri oruka wura re". Bekinti na te ife Abariorun. Abarin mu Bekinti na wa si de qre ekina. Bi wọn si ti wole Abarin so fun ore ekina pe "okusurin yi siye ra oruka wura kan, jowó mi ti qwe re fus un ki o yé wo boyá iru eyi ti o le ra ni".

Ore ekini nra u fun siejio na, bi o si ti ye o wo ti o ri wope oruka on ni o gba ore ekini l'eti lemetu o ke ibehi ole le e lorí, olöpa de, o si mu u lo. Bi ore skeji ti gbo irohin na odú barabarà lo si ogba olöpa, o ba ore na dide, nwoq si emura ati se ejø fun un ni ile. Ore yi dure fun un o mu bo wa si le titi ojo ejø na si ko. Nigbati ojo ejø pe adajo da ewon gborogboró tabi owo pupo fun ore ekini, gbagbo kaka ki o lo si ewon, ore ekeji sare wa si arin ilu lati wa owo lona-kosa o si san owo ti adaju bu fun ore ekini lati san, bési o yo ore yi patapata nnu lasigbo tabi roghobidyan us. Ni gbagbo skoko ejø na abarin ko yiju rars.

Nigbati won de ile, ti oju ore ekini wale, nwon wo era wọn loju tili, ore keji wape "Yegede, ko tan ni idì re na, oju re ko ha si a nisiiyi, o ko ha mo nisiiyi pe "Kijipa ki se awo. Ore ekini tamba fun ore ekeji, o dupe lowo re, o be e ki o se aforiji isije on lati chin wa. O wa bero si irohin bi Abarin ti se da ijá sila larin wọn nijele, ati bi o ti se ta jambá fun on nipa oruka wura na. Lati ojo na lo awon mejeji jo mulé nwon si fi ogere bura pe, swon ki yio da ara wọn lai swon pina lati ga fun Abarin, enihi itijü ko tilé je ki o tun sunmo sakani won mo.

Abarin, a boré ja. Eku woperegre da oke lu Añ inu ya nai fi qhen ya orun A-dija silé takete.

Aye si sile fun Enyin omo Yoruba kakiri Ilu karo-o-jire!

Lati Owo:- OMIDAN JANET.

Lati ojo ti egbe N.P.C. ti wole ni ile Igbimo Apapo Naijiria gbagbo enyin omó karó o járe ti berési gburó orisiríshi ohun abami, tia ba ri enikeji ti ohun ti mo nso yi ba je ajoji si ki o gbedanwo re wó ki oje kin ngbo. Nigbati egbe mejeji na ti berési se Ijoba a ko ri ohun isni kakanmara daa sinu oru ti mo nso yi le ye gbagbo enikeji ti o siye owo tabi ije kontarakitó yio mo daju daju ti Hausa ko ba ni ise gba iwo omó karo-o-jire kole ri ohunkohun gba, bennu ni ile gko ti awon omó Hausa ko ba ni ri ile ekó wo iwo omó karo-jire kole ri ena wole ekp.

Nitor di eyi mo kesi gbagbo enyin o m o Yoruba ki o joo di amare yin giri-giri sua I D I B O ti Iwo Orun ti nwon yó se ni ojo keji oso kejo qdun yi, nisanisi egbe N.C.N.C. yó ma kegbé pe ya wi wope awon ki yio gba owo Ori mo IRO funfan ni eyi fun enikeji ni o ba ni eye nitor ko si ilu ti o le da duro lasiko sati owo ti ita na le ni eto ti o ye koro, ida-keji ewe, mo fe ki e nra daya wape egbe N.C.N.C. ko si le da duro fun ra na nwon, bikogope wyo pe o m o lya won sikej wọn eyi si e gbe N.P.C. entiora e jiwó enyin omó lya mi mo fi Atajobi Karo-o-jire be yin e ma se gbagbe ojo na lati lo di bo fun egbe 'OLÓPÉ' fun isewo-po awa omó Yoruba. O di-ghamiran ol

Itan igbesi aiye Alaiyeluwa Alafin atijo Sango.

Lati owo J. O SHOYINKA MUSHIN

Olotu jowó ba mi laye lati so itan Igbesi atiye Sango enti o bi, Ogun ti o ja ati bi o ti se di Oba. Oppolopo niyan awon oromo-karo-o-jure ni ko mo pe alafin Oyo atijo ni Sango ne, Iromale ni woso upo o.

BABA SANGO

Oranmiyan lo bi Sango Olukoso, nighbati Oranmiyan ba Elenpe (Oba Tapa) signu ti awon ota re ti o si segun won, Elesape roso ohun ti on yo li ta loro ko ri, ni o ba mu Aremp-bintin re, o si filan Oranyan pe ki o ma si isayo. Oruko arembohan re na a ma je Ogolu Torosi, qimbihiyan yi ni o si bi Sango sun Oranyan ida re ni ali npe Sango ni omoyi Tapa.

Nighbati oyin sango wa nimu ni O ran mi i yoso ti S Ogbolu Terosi o baba re Elenpe, o si gbe ogun lo ti le Ihariba. Nighbati Oranmiyan yoo fi ti ogun de, iyawo re Ogbolu ti ku ni ojo kanoso na ti o bi omoyi, gegebi aja awosa Tapa, nwosu ni halisu egbere omoyi owo ni oleyi? Omo gbeni gbeni, lajisanmi ewele asawo ni eleyi, wosu gbo yidi gaasiran, won sonu sinu igbo, ki o ba le lajase iku, jugbon abo ekun kari ti jese hamo, ko jinna si tosi ibe, eyiti iba fi pa je, o beperi feso on ati awon qomo fire lomu papo, bi omoyi yi ni indagba ni awoso omoyi ekun papo nheru. Nighbati o yi Oranmiyan ti ogun de, o gbo nipa ti iku iyawo re, ibanjuwe dorit re kodo, subogbo gegebi jagun-jagun enia-ko pe ti o fi ye ari gari, o finu tinsel tini, o wa bere ibiti omoyi ti o gbe bi wa, o si repni sapejuwe feso pe ekun ni o ntorju omoyi re, eyiti iba fi ba ekun yi ki o to gbe camp re, on papo so ekun yi lori nipa pipa awon aboya fun, ni kukuru o gbe omoyi re wa sile. Oppolopo ko mo idu re ti a fi npe Sango ni omoyi ekun, idu re ni eyi o, ekun ni o fun ni emu emu dagba o.

NIGERIA ORANMIYAN DELE O SOMO NA LORUKO

Gbara ti Oranmiyan ti gbe de odò baba re Oduduwa, ni o ti so ni oruko Sango, ede legibiti laisi ni o si so omoyi liyoro (lumto re ni alaghbari) oruko ni ma ro enis, nighbati Sango dagba tan o di alaghbari ati ogunbi bi ti baba re Sango ni o gbapo egboso te Dada nighbati awone ara Oyo ro leye nitoripe ko jafara ati pe o si gba lati mai sia ori okori.

SAONGO JE ALAFIN OYO

Sango je Alafin Oyo, gbara tu o ti de ori oye ni o si gboyan ti Olowu Ogue, o si ergun re, eyiti mu ki awon Yoruba di omamira papa julu Oyo. Itali igba yi lo ni awon Yoruba si ti ma pa lowe po "Dada ko te ja sibogun o ni aburo to gboju". Lekki ti o jagin ti o m'ole tan, o tuo gboyan ti awon Ara Ibadan Akoko, o si ko wosu, esuru ti o ka si won loruwa ni pe wosu AWOGUN je. Iwa spanie re po toba gbe li o si jiwipe o berosi ma ilu lara.

Gegebi ti mo pe iku ki wa ki o ma ni akponi esia awon meji ti o si akponi wa ni ilu Oyo ni ioba na Oruko ekinri nje Gbonya Ebiri ati Timi Agbale Olofa Insa, won lagbari wosu logun eyi mu ki Sango fumara re won. Lege ka Sango po awon qmawo re je, o ni on ti agbore Timi Agbale Olofa Insa ati Gbonya Ebiri ti pe, po alaghbari esia ni awoso mejeji ije, atipe on fe mo gmu o lagbara jalo nimo awoso mejeji, o ran iku wo won pe ki wosu ilu oju kan on. Nighbati wosu de Afe, Saago ki nwosu, o yin wosu o ni ohun si on pe wosu si ko le tiantian, on fe moyi enti o lagbara jalo nimo awoso mejeji atupe i o ba di qijo meji losu ki awon padu ara wosu ni oju Akgba lati wa fi alaghbari hasara wosu.

Ojo pe, gboyan ilu pe le baba Gbonya Ebiri ati Timi Agbale Olofa Insa padu, won takesti si araa wosu akukuluku bereri poto, ni kukuru Gbonya Ebiri segue Timi. O pe gboyan ilu jo lekeji o ni mo ti segun qesi mi, ki e to le mo pe alaghbari kekere ko si mo ni.

KO ITI PARI, O DI OSÉ TOMBO.

AWON AGO IPINLE EYE IFIHAN NAIJIRIA

VICTORIA ISLAND
LAGOS OCTOBER 1st-22nd

Be
ille

eye ifihan

na wo

ki o si ri ...

Ayon Ijebu Ipade kookan vio ni ago desen nina Eti-Eshan Naijiria ti wosu vio si FELE ni ojo Idemili.

1 ILA-ORUN yin ifihan bi gbo eri ti tuo waalewun lati gbe le-que gbi le-igbede ga sele daada.

2 EKARIWA yin pe apere bi o ti owo ayanta avun owo li o wa minu le-igbede, ibera, eko ati ipede emi.

3 TWO-ORUN is van ilupe "Ilorwa-u" yin si pe alaye bi iposewo re ti o ni di dagbanciheri uni di qid odi bi o ti o si alikoi si o mba si pele nimmido lori mo idagbanciheri odu-marin Ijebu na.

Ayon oluwafilisan ti o fantafoju ti a si han ni:

4 De akoko-beji ni a le o si alipospida; apiejuwe zo AKWETE ni Ila-Orun sun Olopolapo Alaiyeluna Eshinlelikeri leye Obashin Opebi.

Ayon Oni-ogun Ilorwa sun Olu Ijebu Arinwa ni o gba estu. Iwo apiejuwe Be-Akira E. O. o gboju.

5 Ile-igbede Edo Radio Alawosun; awosun spero owo Cooperative lati Ijebu-Orun

AWON IJOBA IPINLE NAIJIRIA LONI ATI TI EHIN - OLA